

Panteia

Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Ledenonderzoek KNB

verplichte deelname aan pensioenfonds

Zoetermeer, 14 juni 2017

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

The responsibility for the contents of this report lies with Panteia. Quoting numbers or text in papers, essays and books is permitted only when the source is clearly mentioned. No part of this publication may be copied and/or published in any form or by any means, or stored in a retrieval system, without the prior written permission of Panteia. Panteia does not accept responsibility for printing errors and/or other imperfections.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Kennis van de regeling	6
2.1	Informatiekanalen	6
2.2	Beeld over huidige pensioen	8
2.3	Elementen van de huidige regeling	8
3	Risicobereidheid	13
4	Keuze voor de regeling	15
4.1	Keuze medewerkers	15
4.2	Keuze notarissen voor regeling kandidaten	17
4.3	Keuze regeling voor notarissen	19
	Bijlagen	21
Bijlage 1	Vragenlijst	21

1 Inleiding

De twee pensioenfondsen in het notariaat, SBMN en SNPF zijn onlangs gefuseerd en opgegaan in de Stichting Pensioenfonds Notariaat. Daarvoor was een wijziging van de Wet op het notarisambt nodig. Onderdeel van de wet is de verplichting voor notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen om deel te nemen aan het pensioenfonds. Tijdens de politieke behandeling van het verzoek tot wetswijziging is de vraag aan de orde gekomen of de verplichtstelling nog van deze tijd is en aansluit bij de wensen van de beroepsgroep. Die vraag komt mede voort uit discussies hierover binnen een deel van het notariaat.

Om duidelijkheid te krijgen over de opvattingen binnen de beroepsgroep, heeft KNB aan de minister van Veiligheid en Justitie toegezegd een onderzoek onder de leden te laten uitvoeren.

In dit verslag presenteren we de uitkomsten van het onderzoek.

Voorafgaande aan het online vragenonderzoek zijn twee groepsdiscussies gehouden. In deze groepsdiscussies is gepeild hoe de beroepsgroep tegen de regeling aankijkt, welke beelden er over de regeling bestaan en welke vragen er zijn. De uitkomsten van deze sessies zijn gebruikt om de voorlichting over de pensioenregeling (en waar dat relevant was over het pensioenfonds) zo goed mogelijk in te richten. Daartoe is op het NotarisNet van de KNB een gedetailleerde 'vraag en antwoord'-lijst gepubliceerd en zijn wekelijks ondersteunende nieuwsberichten in de nieuwsbrief opgenomen. Verder is bij bijeenkomsten in de regio en bij de algemene ledenvergadering aandacht gegeven aan het onderwerp, zijn e-mailberichten met korte videoboodschappen verzonden, heeft de voorzitter zich meermalen rechtstreeks tot de leden gewend en is een goed 'bezocht' webinar verzorgd.

Op 9 mei 2017 zijn alle KNB-leden per post uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Bij deze uitnodiging is een folder meegestuurd met informatie over doel en achtergrond van de peiling. Op dezelfde dag is per e-mail iedereen benaderd. Van alle leden is een individueel e-mail adres in de database beschikbaar.

Halverwege het onderzoek heeft de KNB uit naam van de voorzitter per brief nog een aansporing verzonden en vanuit Panteia is op 3 momenten nog een herinnering gestuurd per e-mail. Uiteindelijk is het onderzoek afgesloten op 6 juni 2017.

Deze intensieve benadering had als doel het realiseren van een zo hoog mogelijke respons. Uiteindelijk heeft 67,6% van de doelgroep alle vragen beantwoord.

In tabel 1 is te zien dat respons ook voor de verschillende segmenten uit de populatie goed is verdeeld. Zowel per functie, leeftijd en regio is de respons overal hoog.

tabel 1 Verdeling respons

	<i>Populatie</i>	<i>Netto respons</i>
Naar functie		
kandidaat-notaris	1.733	65,8%
kandidaat-notaris 30A	18	50,0%
kandidaat-notaris maatschap	50	72,0%
notaris	1.272	70,0%
toegevoegd notaris	108	68,5%
Naar leeftijd		
<30	348	64,4%
30 tot 40	782	65,2%
40 tot 50	1.096	69,5%
50 tot 60	705	69,8%
60 en ouder	250	64,4%
Naar regio		
noorden	289	61,7%
oosten	566	69,2%
zuiden	584	72,1%
overige westen	906	68,3%
grote steden	836	64,5%
Totaal	3.181	67,6%

Voor de peiling is een vragenlijst ontwikkeld die gemiddeld in 6 minuten en 25 seconden is ingevuld. Met de vragenlijst is in kaart gebracht in welke mate de (kandidaat-)notaris zich heeft verdiept in het pensioen, de betekenis van het pensioen en de risicobereidheid, het belang van verschillende componenten van de regeling en uiteindelijk de vraag over de wenselijkheid van de verplichtstelling.

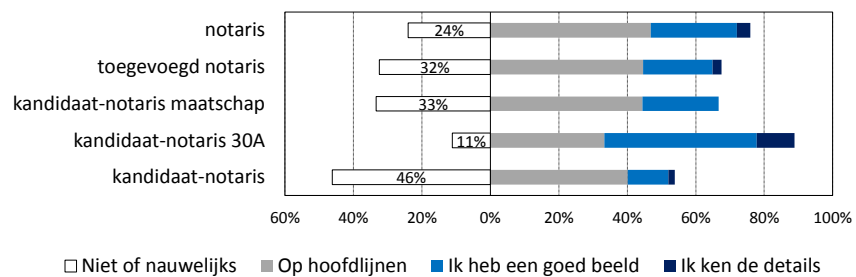
2 Kennis van de regeling

2.1 Informatiekanalen

Voorafgaand aan de peiling is via verschillende kanalen informatie verstrekt over de pensioenregeling. Kennis over de regeling is van belang om een goede keuze te kunnen maken.

Kandidaat-notarissen hebben zich het minst verdiept in de eigen pensioenvoorziening: 46% zelfs niet of nauwelijks. De kleine groep kandidaat-notaris 30A¹ heeft zich nadrukkelijk wel verdiept.

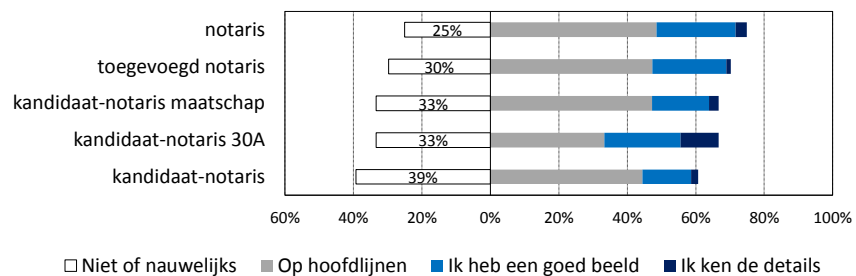
figuur 1 Heeft u zich in de laatste 12 maanden verdiept in uw pensioenvoorziening?

Pensioeninformatie op NotarisNet goed bekeken

De informatie op NotarisNet over de pensioenvoorziening heeft de afgelopen periode wel aandacht gekregen van de leden. Bij een groot deel is de informatie op hoofdlijnen gescand. Een kwart van de notarissen zegt tenminste een goed beeld te hebben. Bij de kandidaat-notarissen is dat 16%.

figuur 2 Heeft u de informatie gelezen op NotarisNet over de pensioenvoorziening?

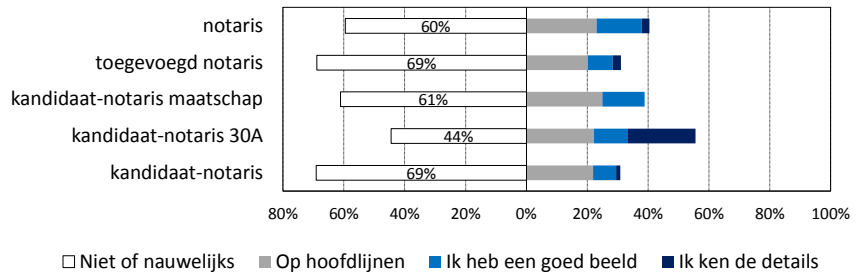

¹ Een gedefungeerde notaris verkrijgt, indien hij dit wenst, de hoedanigheid van kandidaat-notaris gedurende een jaar na zijn ontslag. Als hij tot waarnemer wordt benoemd is artikel 30 niet van toepassing. Een notaris die voor of na zijn defungeren tot vaste waarnemer is benoemd is één jaar na zijn defungeren van rechtswege uit deze functie ontslagen.

De website van het Notarieel Pensioenfonds heeft de laatste 12 maanden niet veel aandacht gekregen van de leden. Bij notarissen en kandidaat-notarissen heeft 69% de site niet of nauwelijks bekeken.

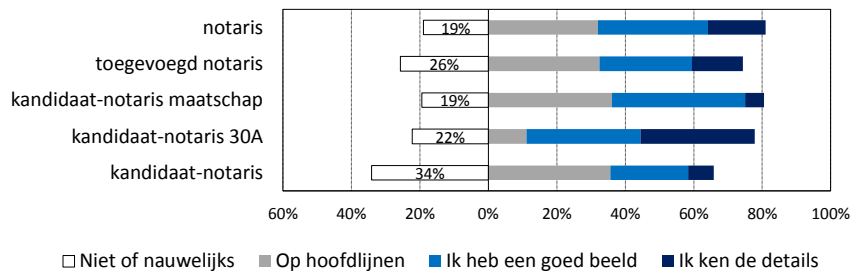
figuur 3 Heeft u de laatste 12 maanden de website van het Notarieel Pensioenfonds bekeken?

UPO wordt goed bekeken

Het Uniform Pensioenoverzicht hebben de meeste leden wel bekeken. Van de kandidaat-notarissen heeft 34% hier niet of nauwelijks naar gekeken.

figuur 4 Heeft u in de laatste 12 maanden uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) bekeken?

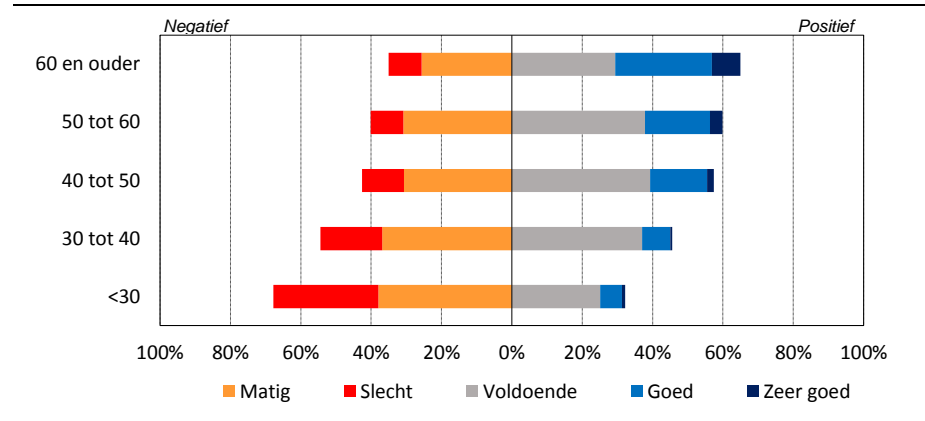

2.2 Beeld over huidige pensioen

Ouderen positief,
jongeren kritisch

Het beeld over het huidige pensioen verschilt duidelijk met de leeftijd. Ouderen zijn in meerderheid positief over het pensioen, jongeren kritisch.

figuur 5 Welk beeld heeft u over uw huidige pensioen?

2.3 Elementen van de huidige regeling

In de vragenlijst is in een informatiescherm de essentie van de huidige regeling getoond. En vervolgens is gevraagd welke elementen essentieel zijn voor een goede pensioenregeling. Kandidaat-notarissen en notarissen in loondienst hebben deze vraag alleen voor zichzelf ingevuld. Aan notarissen is gevraagd te antwoorden vanuit de optiek als werkgever en daarnaast vanuit de eigen positie.

Het doel van deze informatie is om ook de peiling zelf nog te gebruiken om feitelijke informatie te geven over de regeling.

De huidige pensioenregeling omvat meer dan alleen een inkomen na de pensioengerechtigde leeftijd.

De regeling bestaat uit:

- Een ouderdompensioen
- Een nabestaanden pensioen (voor partners en/of kinderen)
- Een arbeidsongeschiktheidspensioen

Onderdelen van de regeling zijn:

- Een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en verdere opbouw van het ouderdompensioen
- Mogelijkheid voor alleenstaanden om nabestaandendeel te gebruiken voor hoger ouderdompensioen.

Verder geldt:

- Voor deelnemers in loondienst komt minimaal 50% van de premie voor rekening van de werkgever.
- De arbeidsongeschiktheidsregeling kent geen toelatingstoets. Leeftijd en gezondheidssituatie zijn geen beperkende criteria.

In de regeling wordt een ouderdompensioen opgebouwd op basis van een huidig inkomen voor kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen van € 60.000 en voor zelfstandigen van € 53.000. De pensioenbedragen zijn hiervan afgeleid.

Het ouderdompensioen is het belangrijkste element uit de regeling. Notarissen hechten veel belang aan het nabestaanden pensioen. Dat is bij de overwegend nog jongere groep kandidaat-notarissen iets minder van belang.

De premievrijstelling voor de pensioenregeling bij arbeidsongeschiktheid wordt door ongeveer de helft als een belangrijk element gezien.

tabel 2 Welke elementen uit deze regeling zijn voor u essentieel als het gaat om een goede (basis) oudedagvoorziening? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Notarissen		
	in dienst	medewerkers	zelf
Ouderdompensioen	98,2%	89,2%	87,8%
Nabestaanden pensioen	67,8%	75,8%	73,8%
Arbeitsongeschiktheidspensioen	72,2%	54,5%	63,9%
Premievrijstelling pensioen en verdere pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	42,3%	50,0%	59,3%
Uitruil nabestaandenpensioen voor hoger eigen pensioen	29,5%	37,5%	46,7%
Acceptatieplicht arbeidsongeschiktheidsverzekering	26,8%	40,7%	44,4%

Ont-zorgen is belangrijk voor grote groep

Het ont-zorgen rond het pensioen speelt bij de leden zeker een rol. 43% is blij dat ze niet over de pensioenregeling hoeven na te denken en 40% vindt het fijn dat ze zelf geen keuzes hoeven te maken.

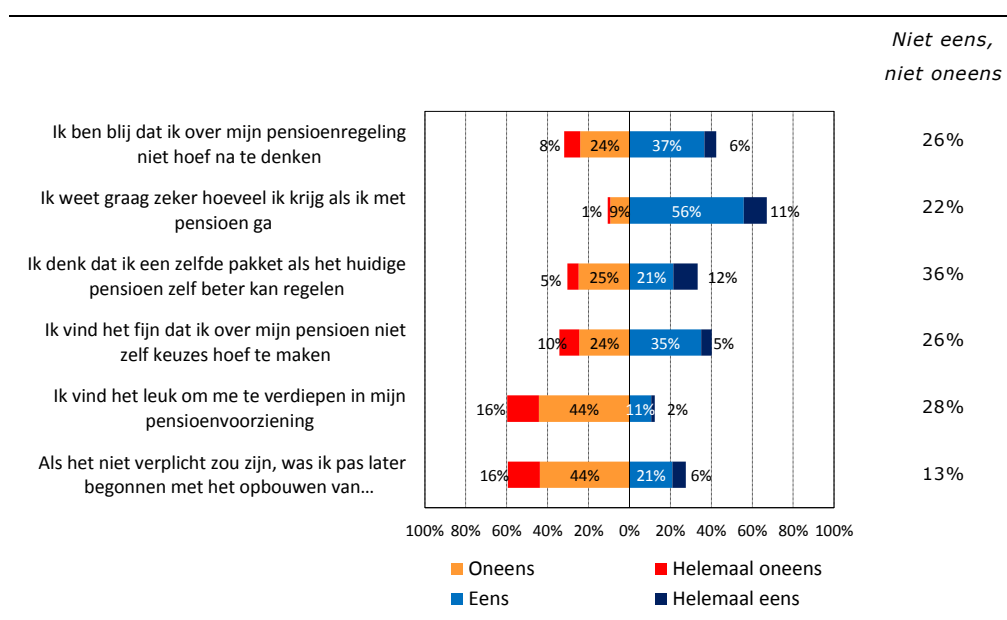
Slechts 13% vindt het leuk om zich te verdiepen in de pensioenvoorziening.

Een derde van de leden denkt zelf beter een vergelijkbaar pakket te kunnen regelen.

Zonder verplichting zou 27% later starten met opbouwen

27% zou later zijn begonnen met opbouwen als de regeling niet verplicht zou zijn geweest. Dat is niet in alle gevallen een rationele keuze. De jaarlijkse pensioenopbouw is immers gemaximeerd op 1,85% van de pensioengrondslag. Later beginnen kan dan ook te laat zijn om nog een volledig pensioen te realiseren.

figuur 6 In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

30% zou kiezen voor zelf beleggen

Pensioen zelf samenstellen

Als de leden het pensioen zelf zouden mogen samenstellen, dan kiest een groep van circa 30% voor zelf beleggen. De groep die kiest voor een pensioen met een vast eindbedrag is in omvang vergelijkbaar. Maar hier zien we wel een verschil naarmate de leden ouder worden: ouderen hebben liever een vast eindbedrag.

Een vijfde kiest voor een pensioen met meer risico waarmee een hoger pensioen mogelijk is, maar ook een lager.

Veel jongeren weten niet wat ze moeten kiezen. Dat speelt vooral bij de kandidaat-notarissen onder de 30 jaar.

tabel 3 Stel dat u het pensioen zelf kunt samenstellen. Waar kiest u dan voor?

	<i>leeftijdscategorie</i>				
	<i><30</i>	<i>30 tot 40</i>	<i>40 tot 50</i>	<i>50 tot 60</i>	<i>60 en ouder</i>
Ik kies voor een pensioen met een vast eindbedrag met zo min mogelijk risico. Ook al is dat misschien niet genoeg om straks van rond te komen.	19,6%	29,4%	32,2%	34,6%	36,0%
Ik kies voor een pensioen met wat meer risico. Dat betekent dat ik een hoger pensioen kan krijgen, maar ook een lager pensioen.	20,1%	18,0%	15,4%	18,5%	22,4%
Ik beleg het pensioengeld liever zelf dan dat ik dat door het Notarieel Pensioenfonds laat doen.	28,6%	28,0%	29,7%	31,9%	29,2%
Ik heb geen voorkeur.	5,4%	5,9%	8,3%	8,1%	5,6%
Ik heb geen idee wat ik zou moeten kiezen.	26,3%	18,6%	14,6%	6,9%	6,8%

Voorstellen voor veranderingen van huidige regeling

Met een open vraag is in kaart gebracht welke suggesties de leden hebben om de huidige regeling te veranderen. Deze suggesties zijn achteraf gecodeerd in rubrieken. In figuur 7 zijn de antwoorden gesorteerd op aantal keer dat ze zijn genoemd.

De eerste drie spreken voor zichzelf. De arbeidsongeschiktheidsregeling als verplicht onderdeel vinden 93 respondenten niet terecht. Er wordt genoemd dat dit ook bij andere verzekeringen, bijvoorbeeld bij de hypotheek, is gedekt. Aan de andere kant is er ook een lid dat juist erg blij is dat deze regeling er is omdat hij/zij er veel voordeel van heeft ervaren.

Meer flexibiliteit heeft te maken met zaken als hoger of lager kunnen opbouwen en niet verplicht zijn bepaalde elementen te dekken. Sommige leden vinden de opbouw te laag. Een hogere opbouw zou mogelijk moeten zijn ook als dat samen gaat met een hogere premie.

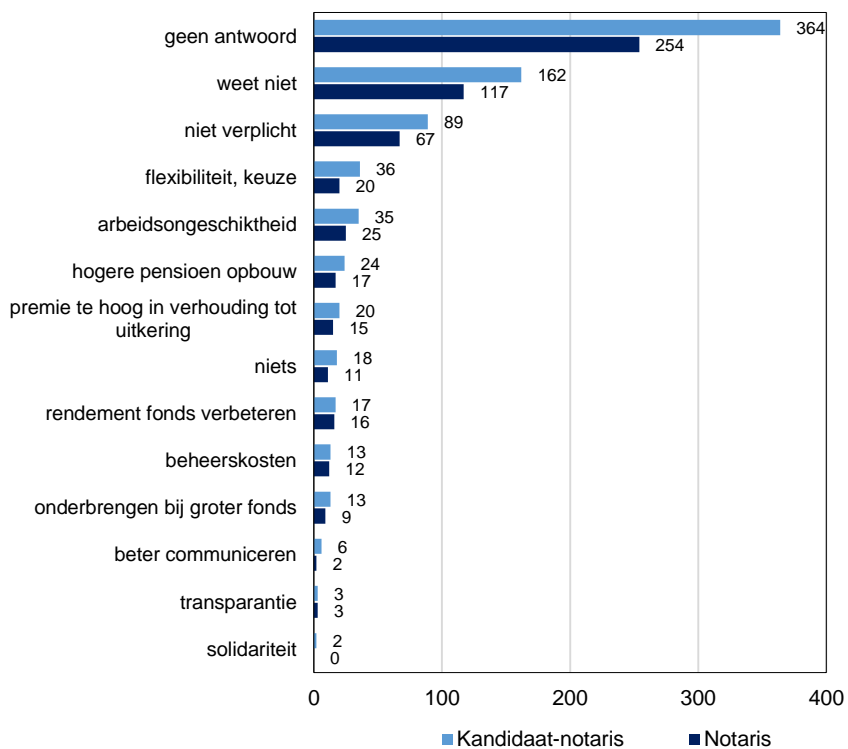
De premie is in verhouding tot de opbouw hoog vinden 55 leden. De beheerskosten worden hoog genoemd. Aansluiten bij een groter fonds is dan wellicht een oplossing volgens een aantal leden.

Communicatie moet verbeteren en effectiever. Er worden nu veel brieven gestuurd en dat zou, digitaal, beter moeten kunnen. Dat er met communicatie veel slagen zijn te maken blijkt wel uit de volgende quote:

"De indruk bestond heel lang dat het heel veel kost en weinig opbrengt. Het webinar van maandagavond heeft veel verduidelijkt."

figuur 7 Wat zou er moeten veranderen aan de huidige pensioenregeling? Aantal keer dat een opmerking is gemaakt.

In figuur 7 is ook te zien dat notarissen en kandidaat-notarissen niet verschillen in het soort suggesties dat wordt gegeven.

3 Risicobereidheid

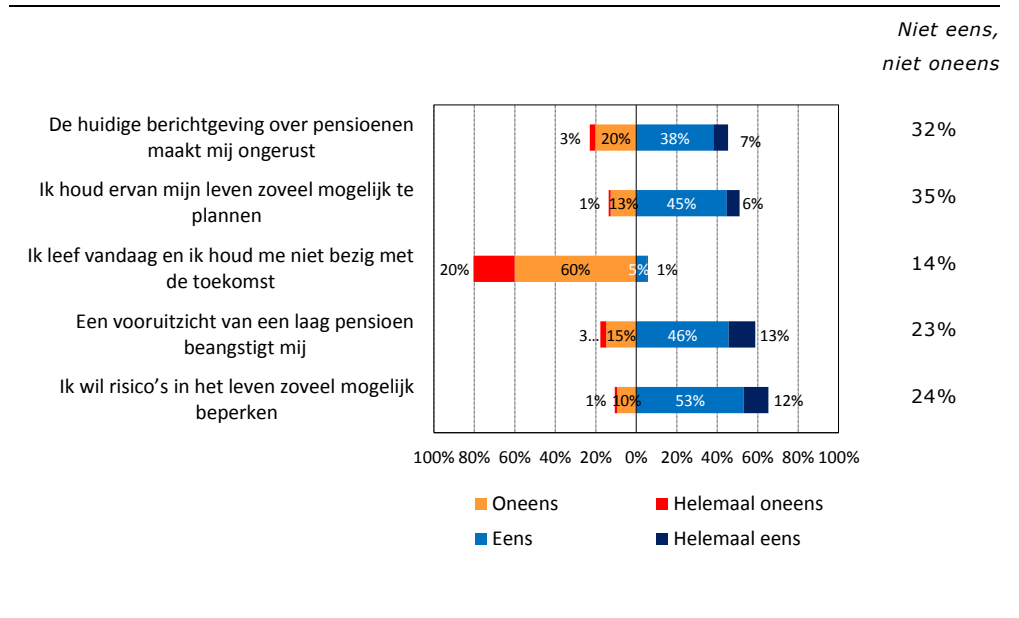
Met een aantal vragen is in beeld gebracht hoe tegen het pensioen wordt aangekeken. Hierbij zijn ook vragen gesteld die beschrijven hoe mensen aankijken tegen risico's rond het pensioen.

Risicobereidheid is laag

De risicobereidheid is laag te noemen. De leden willen risico's in het leven zoveel mogelijk beperken. En 80% is het niet eens met de stelling 'ik leef vandaag en houd me niet bezig met de toekomst'.

Deze vragen zijn ook in andere pensioenonderzoeken gesteld en daarbij komt een zeer vergelijkbaar beeld naar boven. Deze beroepsgroep wijkt op het punt van risicobereidheid niet af.

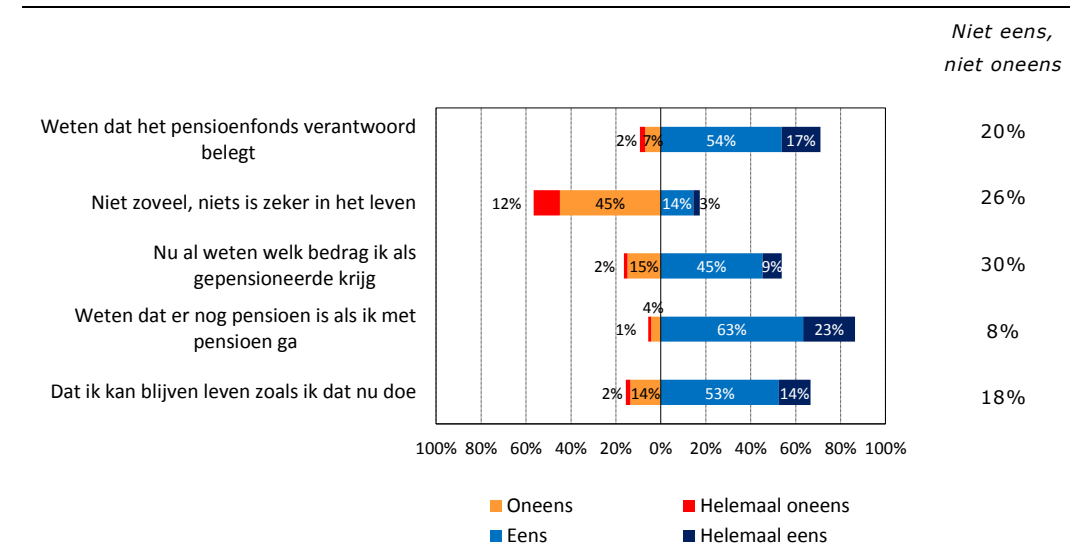
figuur 8 Risicobereidheid

Betekenis zeker pensioen

Weten dat er nog pensioen is na de pensionering is en kunnen blijven leven zoals nu, zijn belangrijke kenmerken van een zeker pensioen. De leden hechten ook veel belang aan verantwoord beleggen.

figuur 9 Een verzekerd ouderdomspensioen betekent voor mij...

4 Keuze voor de regeling

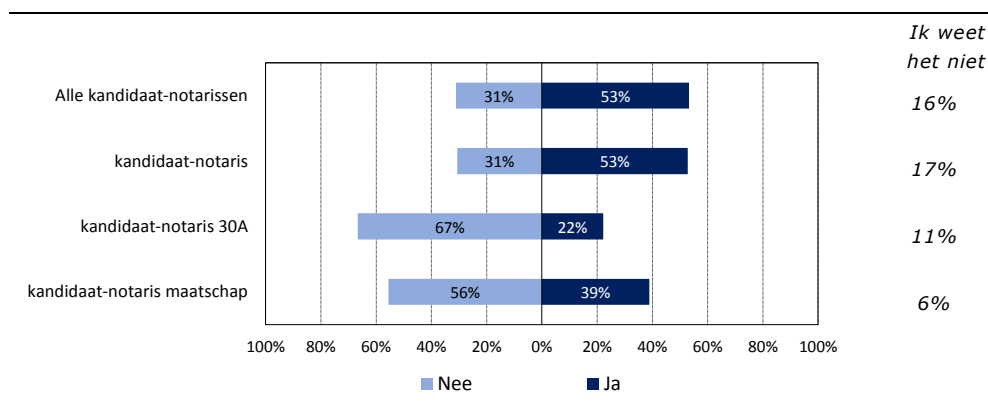
4.1 Keuze medewerkers

53% voor handhaven van huidige regeling

Aan het slot van de vragenlijst is aan iedereen gevraagd een uitspraak te doen over de verplichte deelname aan de pensioenregeling. Bij de kandidaat-notarissen slaat de balans uit in het handhaven van de verplichte deelname. In de totale groep is 53% voor handhaving en 31% tegen.

In figuur 10 is te zien dat kandidaat-notarissen 30A en kandidaat-notarissen die in de maatschap zitten geen verplichte deelname willen.

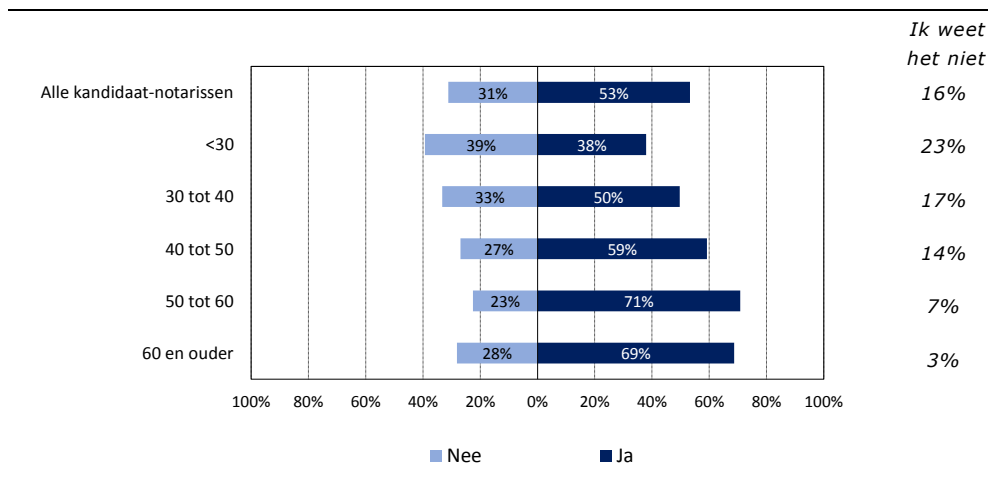
figuur 10 Wilt u dat de huidige verplichte aansluiting blijft bestaan? Naar type functie.

Met stijgen leeftijd, neemt aantal ja-stemmers toe

De leeftijd van de kandidaat-notarissen maakt enig verschil in het oordeel. De groep tot 30 jaar is bijna in balans als we kijken naar voor- en tegenstemmers. Hier is de fractie 'weet het niet' met 23% het hoogst. In de andere leeftijdsgroepen is de meerderheid voor de verplichte regeling. Die meerderheid stijgt met het toenemen van de leeftijd.

figuur 11 Wilt u dat de huidige verplichte aansluiting blijft bestaan? Naar leeftijd.

Met behulp van een geavanceerde statistische techniek² is onderzocht welke aspecten een grote rol spelen bij de keuze voor of tegen de regeling. Hierbij komen de aspecten die het meeste invloed hebben op de uiteindelijke keuze naar voren en alleen deze verklarende aspecten komen terug in de analyse. De resultaten van deze analyse zijn weergegeven in een boomstructuur.

In figuur 12 is in cursief steeds de vraag te zien die een significant verschil verklaart tussen groepen. De belangrijkste verklarende factor staat bovenin het schema. In dit geval is dat de stelling 'ik denk dat ik eenzelfde pakket zelf beter kan regelen'. In de lagen daaronder is te zien dat voor de verschillende groepen vervolgens andere aspecten een rol gaan spelen. De weergave laat alleen de groepen zien die significant van elkaar verschillen: 'helemaal oneens' en 'oneens' vallen daarom soms samen in één groep.

Voor de totale groep kandidaat-notarissen zegt 53% ja tegen de regeling. Het aspect met de grootste invloed op de uiteindelijke keuze is de stelling 'ik denk dat ik eenzelfde pakket zelf beter kan regelen'.

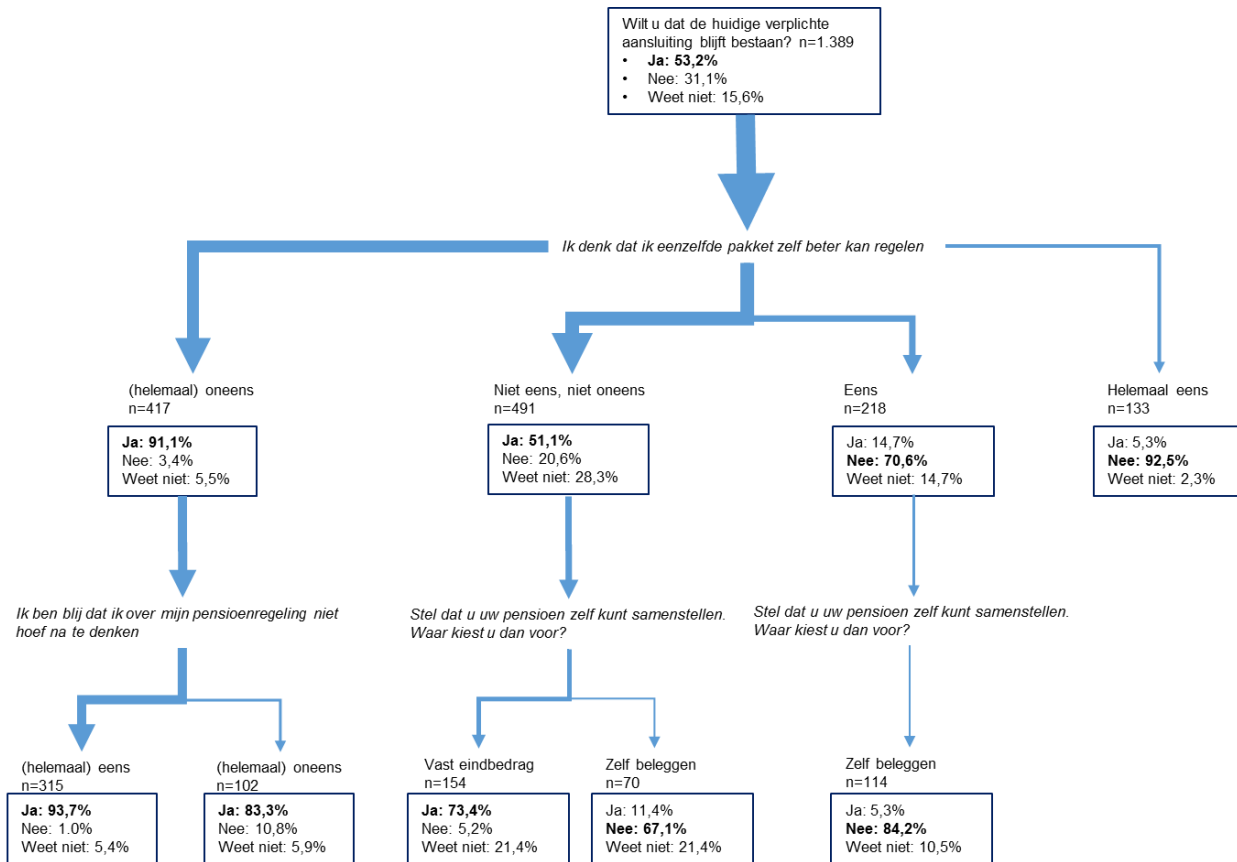
Van de kandidaat-notarissen die bij deze antwoorden met (helemaal)oneens, is 91,1% voor de huidige regeling. Dit is ook de groep die blij is dat ze over de pensioenregeling niet hoeft na te denken.

De groep die het eens is met de stelling 'ik denk dat ik eenzelfde pakket zelf beter kan regelen' is juist in meerderheid tegen de huidige regeling. Dat is vooral het geval bij de groep die zou kiezen voor zelf beleggen als ze zelf een pensioen mogen samenstellen.

² Chi-square automatic interaction detection (CHAID) is een beslissingsboom techniek gebaseerd op adjusted significance testing (Bonferroni testing). CHAID is te gebruiken voor voorspellingen van keuzes of uitkomsten (vergelijkbaar met regressie analyses) maar ook voor classificatie en het vinden van interactie tussen variabelen.

figuur 12 Verklaring verschillen

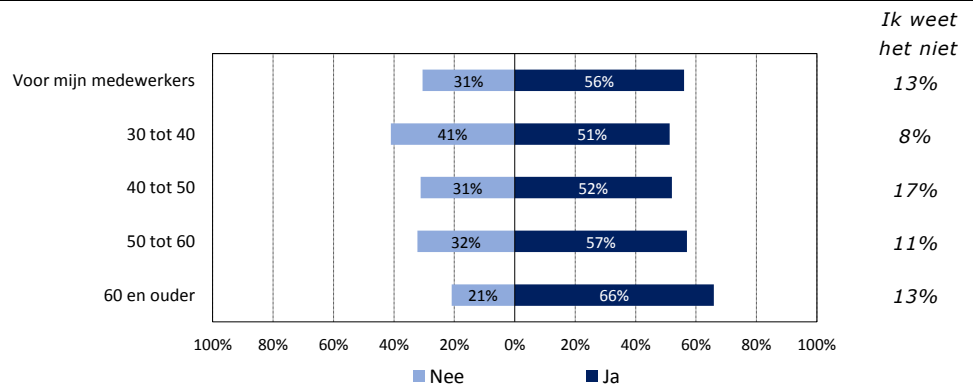

4.2 Keuze notarissen voor regeling kandidaten

56% wil regeling voor medewerkers handhaven

Notarissen willen met een ruime meerderheid van 56% de regeling handhaven voor de kandidaat-notarissen. De voorkeur voor handhaving neemt iets toe met het stijgen van de leeftijd van de notarissen.

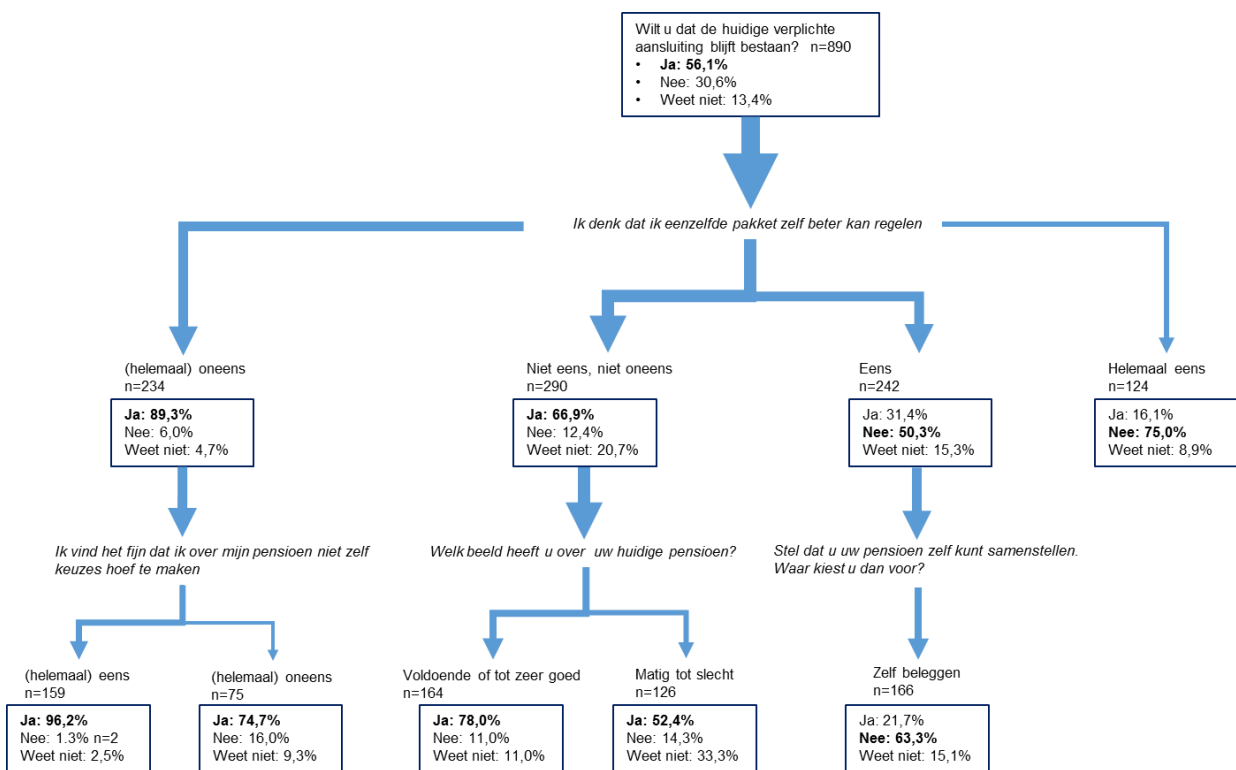
figuur 13 Wilt u dat de huidige verplichte aansluiting voor kandidaat-notarissen en notarissen in loondienst blijft bestaan?

De analyse van de verschillen hangt sterk af van het antwoord op de stelling 'ik denk dat ik eenzelfde pakket zelf beter kan regelen'. Notarissen die het hiermee (helemaal)oneens zijn willen in 89,3% van de gevallen de regeling handhaven. Notarissen die wel denken zelf een beter pakket te kunnen regelen, zijn tegen handhaving.

Het beeld dat er is over het huidige pensioen maakt verschil bij de groep die niet stellig is over de eigen kansen zelf een beter pakket te regelen. Is het beeld over de huidige regeling voldoende tot zeer goed, dan zegt 78% ja tegen de regeling. Is het oordeel matig tot slecht dan daalt het aantal ja stemmers tot 52%.

figuur 14 Verschillen tussen notarissen over regeling voor medewerkers

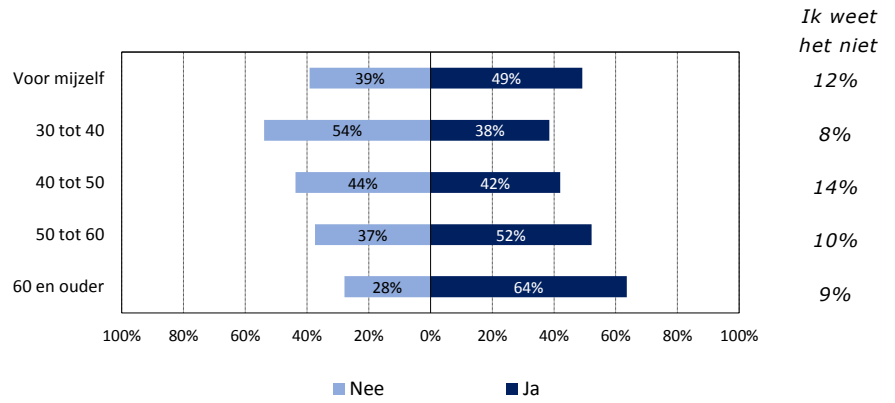
4.3 Keuze regeling voor notarissen

49% wil regeling voor notaris handhaven

Voor zichzelf wil 49% van de notarissen de regeling handhaven en 39% niet. 12% weet het niet wat de beste keuze is.

Vanaf de leeftijdscategorie 50+ is een meerderheid voor verplichte deelname.

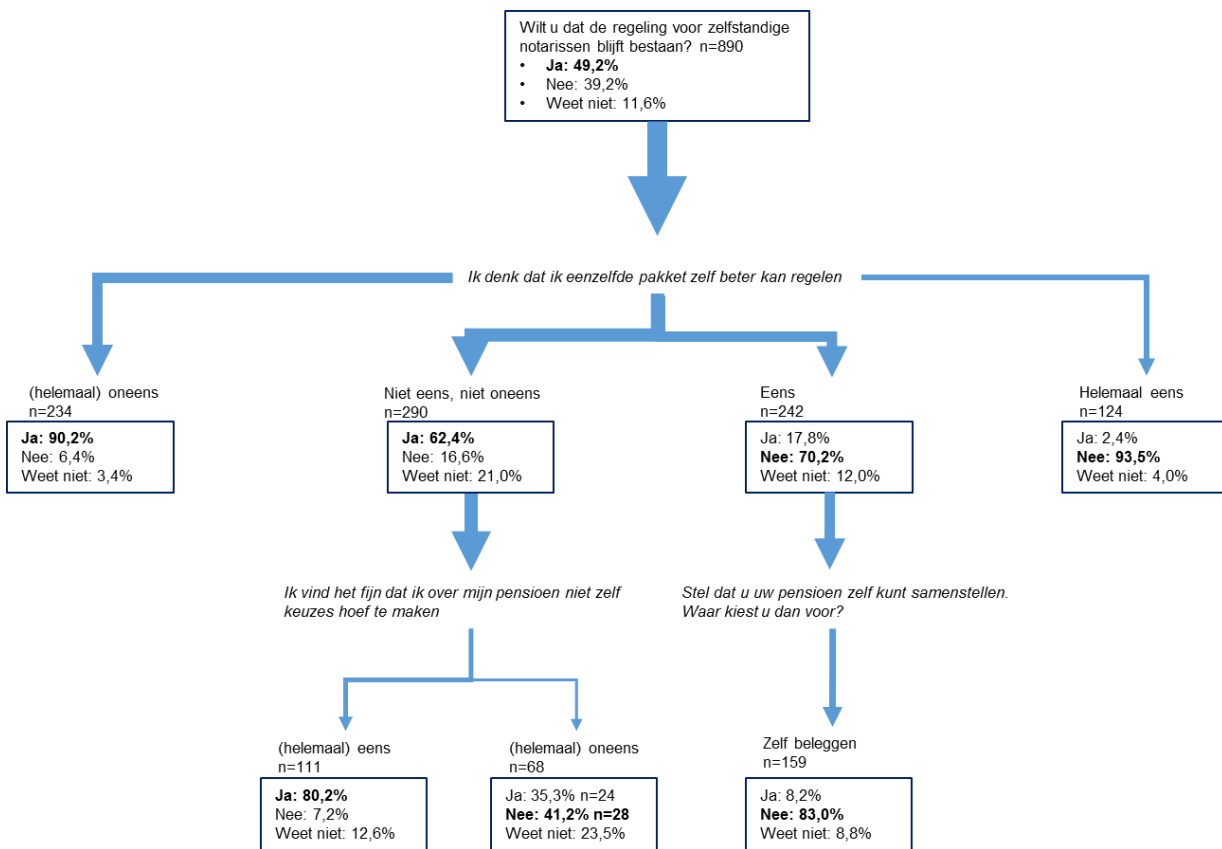
figuur 15 Wilt u dat de regeling voor zelfstandige notarissen blijft bestaan?

De stelling 'ik denk dat ik eenzelfde pakket beter zelf kan regelen' laat hier ook de grootste verschillen zien. Notarissen die het met deze stelling (helemaal)oneens zijn willen in 90,2% van de gevallen de regeling handhaven. Notarissen die wel denken zelf een beter pakket te kunnen regelen zeggen in 93,5% van de gevallen nee tegen de huidige regeling.

Het ont-zorgen speelt bij notarissen een rol bij de groep die neutraal is ten aanzien van de kansen zelf een beter pakket te kunnen regelen. De groep die het eens is met de stelling 'ik vind het fijn dat ik over mijn pensioen niet zelf keuzes hoeft te maken' wil in 80,2% van de gevallen de regeling handhaven. Bij de anderen is dat maar 35,3%.

figuur 16 Verschillen tussen notarissen over de eigen regeling

Bijlagen

Bijlage 1 Vragenlijst

Welkom bij het KNB-ledenonderzoek over uw pensioen.

Het doel van dit onderzoek is te bepalen hoe groot het draagvlak is bij (kandidaat-)notarissen voor de verplichte deelname aan de pensioenregeling. Aan de hand van een korte vragenlijst willen we graag uw mening peilen.

Heeft u zich in de laatste 12 maanden verdiept in uw pensioenvoorziening?

- Niet of nauwelijks
- Op hoofdlijnen
- Ik heb een goed beeld
- Ik ken de details

Heeft u de informatie gelezen op notarisnet over de pensioenvoorziening?

- Niet of nauwelijks
- Op hoofdlijnen
- Ik heb een goed beeld
- Ik ken de details

Heeft u de laatste 12 maanden de website van het Notarieel Pensioenfonds bekeken?

- Niet of nauwelijks
- Op hoofdlijnen
- Ik heb een goed beeld
- Ik ken de details

Heeft u in de laatste 12 maanden uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) bekeken?

- Niet of nauwelijks
- Op hoofdlijnen
- Ik heb een goed beeld
- Ik ken de details

Welk beeld heeft u over uw huidige pensioen?

- Zeer goed
- Goed
- Voldoende
- Matig
- Slecht
- Geen mening

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

(schaal helemaal eens-helemaal oneens + geen antwoord)

- Ik wil risico's in het leven zoveel mogelijk beperken
- Een vooruitzicht van een laag pensioen beangstigt mij
- Ik leef vandaag en ik houd me niet bezig met de toekomst
- Ik houd ervan mijn leven zoveel mogelijk te plannen
- De huidige berichtgeving over pensioenen maakt mij ongerust

Een verzekerd ouderdomspensioen betekent voor mij

(schaal helemaal eens-helemaal oneens+ geen antwoord)

- Dat ik kan blijven leven zoals ik dat nu doe
- Weten dat er nog pensioen is als ik met pensioen ga
- Nu al weten welk bedrag ik als gepensioneerde krijg
- Niet zoveel, niets is zeker in het leven
- Weten dat het pensioenfonds verantwoord belegt

De huidige pensioenregeling omvat meer dan alleen een inkomen na de pensioengerechtigde leeftijd.

De regeling bestaat uit:

- Een ouderdomspensioen
- Een nabestaanden pensioen (voor partners en/of kinderen)
- Een arbeidsongeschiktheidspensioen

Onderdelen van de regeling zijn:

- Een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en verdere opbouw van het ouderdomspensioen
- Mogelijkheid voor alleenstaanden om nabestaandendeel te gebruiken voor hoger ouderdomspensioen.

Verder geldt:

- Voor deelnemers in loondienst komt minimaal 50% van de premie voor rekening van de werkgever.
- De arbeidsongeschiktheidsregeling kent geen toelatingstoets. Leeftijd en gezondheidssituatie zijn geen beperkende criteria.

In de regeling wordt een ouderdomspensioen opgebouwd op basis van een huidig inkomen voor kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen van € 60.000 en voor zelfstandigen van € 53.000. De pensioenbedragen zijn hiervan afgeleid.

Als u details over de regeling nog wilt nakijken voordat u verder gaat met het beantwoorden van deze vragenlijst, dan raden wij u aan om notarisnet te raadplegen. U kunt daarna weer opnieuw inloggen in deze vragenlijst. U komt dan vanzelf weer terug op deze pagina. Uw antwoorden tot nu toe zijn opgeslagen.

Voor medewerkers in loondienst:

Welke elementen uit deze regeling zijn voor u essentieel als het gaat om een goede (basis) oudedagvoorziening?

- Pensioen
- Nabestaanden pensioen
- Arbeidsongeschiktheidspensioen
- Premievrijstelling pensioen bij arbeidsongeschiktheid
- Uitruil nabestaandendeel voor hoger eigen pensioen
- Acceptatieplicht arbeidsongeschiktheidsverzekering

Voor zelfstandige notarissen:

Welke elementen uit deze regeling zijn voor u essentieel als het gaat om een goede (basis)voorziening voor uw medewerkers en welke elementen voor uw eigen pensioen?

	Voor mijn medewerkers	Voor mijzelf
• Pensioen	☐	☐
• Nabestaanden pensioen	☐	☐
• Arbeidsongeschiktheidspensioen	☐	☐
• Premievrijstelling pensioen bij arbeidsongeschiktheid	☐	☐
• Uitrust nabestaandendeel voor hoger eigen pensioen	☐	☐
• Acceptatieplicht arbeidsongeschiktheidsverzekering	☐	☐

Wat zou er moeten veranderen aan de huidige pensioenregeling?

.....

- ik heb geen suggesties
- ik weet het niet

**In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? (schaal helemaal eens-
helemaal oneens)**

- Als het niet verplicht zou zijn, was ik pas later begonnen met het opbouwen van pensioen/sparen voor mijn ouderdag
- Ik vind het leuk om me te verdiepen in mijn pensioenvoorziening
- Ik vind het fijn dat ik over mijn pensioen niet zelf keuzes hoeft te maken
- Ik denk dat ik een zelfde pakket als het huidige pensioen zelf beter kan regelen
- Ik weet graag zeker hoeveel ik krijg als ik met pensioen ga
- Ik ben blij dat ik over mijn pensioenregeling niet hoeft na te denken

Stel dat u het pensioen zelf kan samenstellen. Waar kiest u dan voor?

- Ik kies voor een pensioen met een vast eindbedrag met zo min mogelijk risico. Ook al is dat misschien niet genoeg om straks van rond te komen.
- Ik kies voor een pensioen met wat meer risico. Dat betekent dat ik een hoger pensioen kan krijgen, maar ook een lager pensioen.
- Ik beleg het pensioengeld liever zelf dan dat ik dat door het Notarieel Pensioenfonds laat doen.
- Ik heb geen voorkeur.
- Ik heb geen idee wat ik zou moeten kiezen.

Wanneer begonnen met pensioen opbouwen bij het pensioenfonds van het notariaat?

In.....

- Wet ik niet/geen antwoord

Heeft u naast dit pensioen nog een ander pensioen of lijfrente?

- Ja, zelf afgesloten
- Ja, bij een vorige werkgever en niet bij Pensioenfonds Notariaat.
- Nee
- Geen antwoord

Bent u op nog andere wijze bezig met opbouwen reserve voor oude dag?

- Aflossen hypotheek woonhuis
- Beleggen in vastgoed
- Beleggen in aandelen
- Beleggen in obligaties
- Sparen
- Nog anders
- Geen antwoord

Heeft u een partner?

- Ja
- Nee
- Geen antwoord

Heeft uw partner een eigen pensioenregeling of voorziening?

- Ja
- Nee
- Geen antwoord

Voor medewerkers in loondienst:

Dan komen we bij de slotvraag: wilt u dat de huidige verplichte aansluiting blijft bestaan?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

Zelfstandige notarissen:

Dan komen we bij de slotvraag: wilt u dat de huidige verplichte aansluiting voor kandidaat-notarissen en notarissen in loondienst blijft bestaan?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

En wilt u dat de regeling voor zelfstandige notarissen blijft bestaan?

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

Hartelijk dank voor uw medewerking aan het onderzoek.

